

Số: 3620 /BHXH-PC

Hà Nội, ngày 16 tháng 9 năm 2013

V/v xác định tư cách tham gia tố tụng
tại Tòa án của Bảo hiểm xã hội

Kính gửi: Tòa Lao động, Tòa án nhân dân tối cao

Bảo hiểm xã hội Việt Nam nhận được Công văn số 199/HNGĐ-LĐ ngày 23/7/2013 của Tòa án nhân dân tối cao về việc tư cách tham gia tố tụng tại Tòa án của cơ quan Bảo hiểm xã hội; Bảo hiểm xã hội Việt Nam có ý kiến như sau:

Bảo hiểm xã hội Việt Nam là cơ quan thuộc Chính phủ, có chức năng tổ chức thực hiện chế độ chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế đối với người dân và quản lý sử dụng quỹ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế theo quy định của pháp luật. Bảo hiểm xã hội Việt Nam được tổ chức theo hệ thống dọc 03 cấp: ở Trung ương là Bảo hiểm xã hội Việt Nam trực thuộc Chính phủ; ở tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương là Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố trực thuộc Bảo hiểm xã hội Việt Nam; ở quận, huyện, thành phố, thị xã thuộc tỉnh là Bảo hiểm xã hội quận, huyện, thị xã trực thuộc Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố.

Bảo hiểm xã hội quận, huyện, thị xã (sau đây gọi tắt là Bảo hiểm xã hội huyện) có tư cách pháp nhân, có con dấu, tài khoản và trụ sở riêng.

1. Về quyền khởi kiện theo quy định của pháp luật

- Theo quy định tại Điều 84, Bộ luật Dân sự, pháp nhân có quyền "*nhân danh mình tham gia các quan hệ pháp luật một cách độc lập*".

- Điều 161, Bộ luật Tố tụng dân sự quy định "*cá nhân, cơ quan, tổ chức có quyền tự mình hoặc thông qua người đại diện hợp pháp khởi kiện vụ án tại Tòa án có thẩm quyền để yêu cầu bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình*".

- Bảo hiểm xã hội Việt Nam đã phân cấp cho Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố "*tổ chức thu các khoản đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của các tổ chức và cá nhân tham gia bảo hiểm*" và Bảo hiểm xã hội huyện "*tổ chức thu các khoản đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế đối với các tổ chức và cá nhân theo phân cấp*" tại Khoản 4, Điều 2 và Khoản 4, Điều 6, Quyết định số 4857/QĐ-BHXH ngày 21/10/2008 quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bảo hiểm xã hội địa phương.

Việc phân cấp cụ thể được quy định tại Quyết định số 1111/QĐ-BHXH ngày 25/10/2011 về việc ban hành quy định quản lý thu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế; quản lý sổ bảo hiểm xã hội, thẻ bảo hiểm y tế. Theo đó, Bảo hiểm xã hội huyện có nhiệm vụ "*thu tiền đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của đơn vị đóng trụ sở trên địa bàn huyện theo phân cấp của Bảo hiểm xã hội tỉnh*" và Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố có nhiệm vụ "*thu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp của các đơn vị chưa phân cấp cho Bảo hiểm xã hội huyện*".

Như vậy, cả Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố và Bảo hiểm xã hội huyện đều được giao nhiệm vụ thu bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế. Khi đơn vị không đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế theo quy định thì Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố và Bảo hiểm xã hội huyện có quyền khởi kiện tại Tòa án.

Trong các năm qua, Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố và Bảo hiểm xã hội huyện đã khởi kiện nhiều doanh nghiệp nợ bảo hiểm xã hội ra Tòa án. Tính riêng trong Quý II năm 2013, tại Thành phố Hồ Chí Minh có 342 vụ kiện do Bảo hiểm xã hội huyện khởi kiện, tương tự là 42 vụ do Bảo hiểm xã hội huyện của thành phố Hà Nội, 24 vụ do Bảo hiểm xã hội huyện của tỉnh Bình Dương, 16 vụ do Bảo hiểm xã hội huyện của tỉnh Thanh Hóa, 10 vụ do Bảo hiểm xã hội huyện của thành phố Hải Phòng...

Hiện nay, Bảo hiểm xã hội Việt Nam đang sửa đổi văn bản quy định chức năng, nhiệm vụ của Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố và Bảo hiểm xã hội huyện theo hướng phân cấp cho Bảo hiểm xã hội huyện, Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố tham gia tổ tụng trên cơ sở phân cấp về chuyên môn, nghiệp vụ.

2. Về Công văn số 3434/BHXH-KT ngày 13/10/2008 hướng dẫn khởi kiện đơn vị sử dụng lao động vi phạm pháp luật về đóng bảo hiểm xã hội

Hiện nay, Bảo hiểm xã hội Việt Nam đang xây dựng văn bản hướng dẫn Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố và Bảo hiểm xã hội huyện tham gia tổ tụng thay thế Công văn số 3434/BHXH-KT.

Để thống nhất trong tổ chức thực hiện, đề nghị Tòa án nhân dân tối cao chỉ đạo Tòa án nhân dân các cấp thụ lý đơn khởi kiện của Bảo hiểm xã hội tỉnh, thành phố, Bảo hiểm xã hội huyện nhằm đảm bảo quyền, lợi ích của người lao động, của cơ quan Bảo hiểm xã hội theo quy định của pháp luật. /

Nơi nhận:

- Như trên;
- Tổng Giám đốc (để báo cáo);
- BHXH các tỉnh, thành phố trực thuộc TƯ;
- Lưu: VT, PC (2).

**KT. TỔNG GIÁM ĐỐC
PHÓ TỔNG GIÁM ĐỐC**

Đỗ Văn Sinh